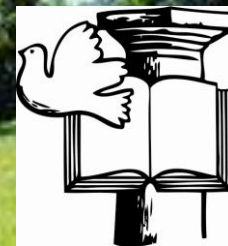


Αειφόρος Παραγωγή &

Αειφόρος Κατανάλωση

Γιόλα Ηροδότη
Γραφείο Επιτρόπου Περιβάλλοντος
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου



Η κυριαρχία...

του καταναλωτικού μας ρυθμού



- Η προτίμηση ενός προϊόντος σημαίνει επιβράβευση συγκεκριμένου τρόπου παραγωγής και χρήσης
- Η αφθονία και οι προσιτές τιμές των αγαθών στις αγορές του δυτικού κόσμου οφείλονται στη λεηλασία της φύσης, στις εξευτελιστικές τιμές των πρώτων υλών και στις μεσαιωνικές συνθήκες εργασίας που τελευταία επεκτείνονται και στην "προηγμένη δύση".

(Δαίμων της Οικολογίας, τ. 52, 9/05)

Ο τρόπος με τον οποίο παράγουμε και καταναλώνουμε οδήγ



- Σε περιβαλλοντικά προβλήματα
(υπερθέρμανση του πλανήτη, ρύπανση, εξάντληση των φυσικών πόρων, απώλεια της βιοποικιλότητας)
- Σε κοινωνικά προβλήματα
(εξώθηση εκατομμυρίων ανθρώπων σε προσφυγιά, φτώχεια, ανισότητα, ...)
- Σε οικονομική ανάπτυξη και εξέλιξη των σύγχρονων τεχνολογιών με αποτέλεσμα να αυξάνεται διαρκώς η ζήτηση για ενέργεια και πόρους.

Επιπτώσεις από τις καταναλωτικές
μας συνήθειες



Οι πολίτες της ΕΕ αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 10% του παγκόσμιου πληθυσμού, αλλά καταναλώνουν το **50%** της παγκόσμιας παραγωγής κρέατος, το **25%** του χαρτιού που παράγεται παγκοσμίως και το **15%** της παγκόσμιας ενέργειας.

Ο τρόπος με τον οποίον παράγουμε
και καταναλώνουμε σημα



- είμαστε υπεύθυνοι για τις καταναλωτικές μας επιλογές
- είμαστε υπεύθυνοι για τις συνέπειες αυτών των επιλογών
- **Επιτακτική ανάγκη:** αλλαγή του τρόπου που καταναλώνουμε προς πιο υπεύθυνα και βιώσιμα πρότυπα κατανάλωσης

Το κίνημα της υπεύθυνης κατανάλωσης



- Η κατανάλωση που ενδιαφέρεται για τη συλλογική ποιότητα ζωής, για τις επιπτώσεις στα οικοσυστήματα και στην κοινωνία γενικότερα.
- Βασίζεται στην αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών, στην υιοθέτηση μιας μακροπρόθεσμης «ηθικής της υπευθυνότητας».

Αειφόρα παραγωγή & κατανάλωση



«Νοείται η χρήση αγαθών και υπηρεσιών που ανταποκρίνονται στην κάλυψη των φυσικών αναγκών και συμβάλλουν σε καλύτερη ποιότητα ζωής, ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνεται η μείωση της χρήσης των φυσικών πόρων, των τοξικών υλικών και της παραγωγής αποβλήτων και ρύπων, έτσι ώστε να μην τεθεί σε κίνδυνο η δυνατότητα ικανοποίησης των αναγκών των μελλοντικών γενεών».

(Soria Moria, 1994)

Αειφόρα παραγωγή

Αειφόρα κατανάλωση



Αειφόρα παραγωγή εστιάζει

- στη μείωση των επιπτώσεων που έχουν στο περιβάλλον οι παραγωγικές διαδικασίες
- στον σχεδιασμό καλύτερων προϊόντων



Επαναχρησιμοποίηση,
Ανακύκλωση, ανάκτηση

Εξόρυξη
φυσικών πόρων

Σχεδιασμός

Κατασκευή

Συλλογή

Χρήση

Διανομή



Αειφόρα παραγωγή

Αειφόρα κατανάλωση



Αειφόρα κατανάλωση αφορά

- τον τρόπο ζωής μας
- τις αγοραστικές μας συνήθειες
- τον τρόπο με τον οποίο χρησιμοποιούμε και διαθέτουμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες.



Η αλλαγή συμπεριφοράς στον τομέα

της κατανάλωσης σημ



- προσοχή στον προορισμό των χρημάτων που ξοδεύουμε για να αποκτήσουμε αγαθά και υπηρεσίες
- πρόσβαση σε ξεκάθαρη πληροφόρηση για την προέλευση των προϊόντων που καταναλώνουμε
- σεβασμός της υπάρχουσας νομοθεσίας
- θέσπιση νέων νόμων που θα προστατεύουν την υγεία τη δική μας και των οικοσυστημάτων
- θέσπιση νόμων που θα προωθούν την κοινωνική δικαιοσύνη.

Μέχρι σήμερα η πρόοδος που έχει
επιτευχθεί είναι πολύ μικρή



- Το κόστος των «βιολογικών» ή «ηθικών» προϊόντων είναι πολύ μεγαλύτερο από αυτό των συμβατικών προϊόντων
- είναι δύσκολο να προμηθευτεί κανείς τα προϊόντα αυτά
- λείπει η πληροφόρηση για τις πραγματικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις της παραγωγής των προϊόντων και υπηρεσιών που καταναλώνουμε.

Τα μέτρα που λαμβάνει η Ευρωπαϊκή Ένωση



- **καλύτερα προϊόντα**

σταδιακή απόσυρση των προϊόντων που χρειάζονται υπερβολική ενέργεια και φυσικούς πόρους, που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες ή που εκλύουν επιβλαβείς ουσίες στην ατμόσφαιρα.

προώθηση προϊόντων που είναι αποδοτικά ως προς την κατανάλωση ενέργειας και πόρων και επιδεικνύουν καλές περιβαλλοντικές επιδόσεις

(οικολογικός σχεδιασμός προϊόντων)

- **εξυπνότερη κατανάλωση**

αγορά πράσινων προϊόντων Υπάρχουν διάφορα συστήματα επισήμανσης που διευκολύνουν τους καταναλωτές παρέχοντάς τους αναλυτικές πληροφορίες για τις περιβαλλοντικές επιδόσεις διαφόρων προϊόντων

λήψη μέτρων για την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών να μάθουν πού και πώς θα αγοράζουν φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα.

- **πιο λιτή και πιο καθαρή παραγωγή**

Η βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων περιορίζει την εξάρτηση από τις πρώτες ύλες, ενθαρρύνει τη βέλτιστη χρήση και ανακύκλωση των πόρων και μπορεί να μειώσει σημαντικά τις λειτουργικές δαπάνες των επιχειρήσεων.

Η πράσινη τεχνολογία (δηλαδή οι φιλικές προς το περιβάλλον και ενεργειακά αποδοτικές τεχνολογίες)

Οικολογικές βιομηχανίες παρέχουν λύσεις για τη μέτρηση, την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικών ζημιών στο νερό, στον ατμοσφαιρικό αέρα...

- **υποστήριξη των προσπαθειών σε παγκόσμιο επίπεδο**

στηρίζει επίσης τη διεξαγωγή σε εθνικό επίπεδο για την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών στους τομείς της βιώσιμης κατανάλωσης και παραγωγής.

θέσπιση διεθνών προτύπων για το περιβάλλον και την ενεργειακή απόδοση

Ανάληψη προγραμμάτων για καταπολέμηση της φτώχειας και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης

2011



I II



ENERGIA · ЕНЕРГИЯ
ENERGEIA · ENERGIJA
ENERGY · ENERGIE
ENERGI



XYZ
Watt

XYZ
kWh/annum

XYZ
cm



XYZ
inch

2010/1062 - 2011

Ετικέτα τηλεόρασης



2014



I II



ENERGIA · ЕНЕРГИЯ
ENERGEIA · ENERGIJA
ENERGY · ENERGIE
ENERGI



XYZ
Watt

XYZ
kWh/annum

XYZ
cm



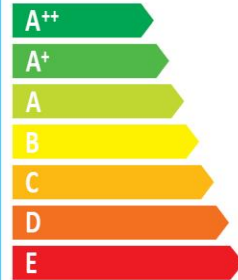
XYZ
inch

2010/1062 - 2014

2017



I II



ENERGIA · ЕНЕРГИЯ
ENERGEIA · ENERGIJA
ENERGY · ENERGIE
ENERGI



XYZ
Watt

XYZ
kWh/annum

XYZ
cm



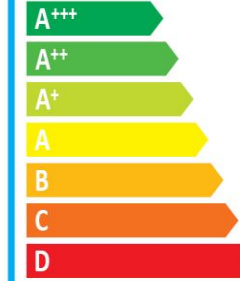
XYZ
inch

2010/1062 - 2017

2020



I II



ENERGIA · ЕНЕРГИЯ
ENERGEIA · ENERGIJA
ENERGY · ENERGIE
ENERGI



XYZ
Watt

XYZ
kWh/annum

XYZ
cm



XYZ
inch

2010/1062 - 2020

Οικολογικό σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης



- προϊόντα καθαρισμού
- συσκευές
- προϊόντα χαρτιού
- είδη ένδυσης
- προϊόντα οικιακής χρήσης και κηπουρικής
- λιπαντικά
- τουριστικά καταλύματα

Κύπρος



- Η Βιώσιμη Κατανάλωση και Παραγωγή, περιλαμβάνεται στην Στρατηγική της Κύπρου για την Αειφόρο Ανάπτυξη
- δημιουργία μιας "πράσινης αγοράς" υγιώς σκεπτόμενων ευαίσθητων και οικολογικά ενεργών καταναλωτών
- Στην Κύπρο του 2013 ακόμα δεν έχει καταρτιστεί Εθνικό Σχέδιο Δράσης.
- Το Σχέδιο Δράσης είναι αναγκαίο ώστε, μέσα από σειρά προτάσεων για τη βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή η χώρα μας να συμβάλει στη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των προϊόντων (οικολογικό αποτύπωμα) και την αύξηση της ζήτησης για περισσότερα βιώσιμα αγαθά και παραγωγικές τεχνολογίες

Κύπρος και...

Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις



- Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου (ΜΚΟ) αναμένει την Ετοιμασία ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Βιώσιμη Κατανάλωση, η οποία να ενθαρρύνει:

- την αποδοτική χρήση των πόρων
- τα φιλικά προς το περιβάλλον προϊόντα
- την ευαισθητοποίηση των καταναλωτών
- πολιτικές όπου διορθώνουν υφιστάμενα μέτρα που παρουσιάζουν κενά
- την αναθεώρηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Αειφόρο Ανάπτυξη προς αυτή την κατεύθυνση
- πολιτικές που θα αποθαρρύνουν την άσκοπη ή υπερβολική κατανάλωση κτυπώντας το πρόβλημα στη ρίζα του, δηλαδή τον υπερκαταναλωτισμό.

Δεκάλογος του υπεύθυνου ενεργού πολίτη για αειφόρα κατανάλωση



1. Καταναλώνω όσα πραγματικά χρειάζομαι. Καλύπτω τις ανάγκες και τις επιθυμίες μου χωρίς υπερβολές.
2. Κάνω καλή έρευνα αγοράς, έχοντας πάντα στο μυαλό μου τις αρχές της βιώσιμης κατανάλωσης.
3. Καταναλώνω σήμερα, αλλά σκέφτομαι και το μέλλον.
4. Ό,τι μου περισσεύει σκέφτομαι μήπως το χρειάζεται κάποιος άλλος.
5. Δεν κάνω σπατάλες στην ενέργεια και σε φυσικά αγαθά που χρειαζόμαστε όλοι. Θυμάμαι πάντα ότι ιδίως το ηλεκτρικό ρεύμα και το νερό είναι πολύτιμα.

Δεκάλογος του υπεύθυνου ενεργού πολίτη για αειφόρα κατανάλωση



6. Σέβομαι το φυσικό περιβάλλον και αποφεύγω υπηρεσίες και προϊόντα που το επιβαρύνουν.
7. Παράγω όσο λιγότερα σκουπίδια μπορώ.
8. Δεν ξεχνώ να κάνω ανακύκλωση.
9. Στις καθημερινές μετακινήσεις μου επιβαρύνω όσο γίνεται λιγότερο το περιβάλλον.
10. Τηρώ πάντα αυτές τις αρχές μου, γιατί έτσι σέβομαι τον εαυτό μου. Επιβραβεύω τους παραγωγούς που βλέπω ότι τηρούν τις ίδιες αρχές, γιατί έτσι δείχνουν ότι σέβονται την κοινωνία μας.

An aerial photograph of a lush green agricultural field, possibly a vineyard or orchard, with a winding path or irrigation channel cutting through it. The text is overlaid on the image in white with a black outline.

υιοθετώντας μια συμπεριφορά «υπεύθυνου» καταναλωτή
νιώθουμε ότι βάζουμε κι εμείς

το λιθαράκι μας στη συλλογική
προσπάθεια για έναν κόσμο βιώσιμο

περισσότερο υπεύθυνο και αλληλέγγυο